

هرجا بنگری نشانه‌ای از آفریدگاری بینی

گفت‌وگو با عزیز عذار، معلم زیست‌شناسی نقده

عزیز عذار در یک نگاه

عزیز عذار در شهریور سال ۱۳۵۱ در روستای گوران آباد قاضی شهرستان نقده، واقع در استان آذربایجان غربی متولد شد. دوره ابتدایی را در همان روستا و دوره‌های راهنمایی و دبیرستان را در شهرستان نقده به پایان رساند. در بهمن‌ماه ۱۳۷۶ در رشته دبیری زیست‌شناسی از دانشگاه محقق اردبیلی فارغ‌التحصیل شد و بلافاصله مشغول به تدریس در شهرستان بوکان و سپس در شهرستان نقده شد. در

اسفند ۱۳۸۹ در رشته علوم گیاهی با گرایش اکولوژی و سیستماتیک از دانشگاه ارومیه فارغ‌التحصیل شد و بعد از آن نیز تا کنون مشغول تدریس در شهرستان نقده است. در سال ۱۳۹۲ به عنوان معلم نمونه شهرستانی و در سال ۱۳۹۴ به عنوان معلم نمونه استانی انتخاب شد.

عزیز عذار هم‌اکنون علاوه بر تدریس مشغول تألیف کتاب‌های فلور گیاهی سولدوز، فون پرندگان سولدوز، راهنمای تالاب‌های سولدوز و اطلس تشریح مهره‌داران آزمایشگاه زیست‌شناسی است.

او از سال ۱۳۹۰ تا کنون با مجله رشد آموزش زیست‌شناسی همکاری دارد و تا کنون این نوشته‌ها از او در مجله چاپ شده است: تشریح چشم گاو، تشریح قلب گوسفند، پرندگان تالاب‌های سولدوز و تصاویر برخی گیاهان و قارچ‌های نقده. او هم‌چنین در اسفند ۸۹ به همراه ژاله احمدی کتاب اطلس تشریح جانوری را تألیف کرده و نیز مقالاتی در همایش‌های ملی تنوع زیستی ارائه کرده است: بررسی جداگانه فلور بیستیک گیاهی مناطق دره سلطان یعقوب، کوه قالات ماران، تالاب سولدوز، تالاب شور گل حسنلو، درختان و درختچه‌های سولدوز و گیاهان دارویی سولدوز.

همیشه
دوربینم را
همراه دارم تا
از وقایع اطرافم
فیلم و تصویر
تهیه کنم

مشکل من
فقط کمبود
وقت بوده که
تنها راه حل
آن برنامه‌ریزی
است

در حال حاضر همکاران و دانشی آموزان دائما در مورد پرندگان، گیاهان و موجودات زنده منطقه از من اطلاعات می خواهند

■ همه نوشته‌هایی که در مجله چاپ می‌شوند، پیش از چاپ باید ویرایش شوند. شما فرایند ویرایش نوشته‌های خودتان را چگونه می‌بینید؟ آیا مصداق‌هایی مثبت یا منفی در این باره دارید؟
□ ویرایش نوشته‌های مجله رشد آموزش زیست‌شناسی بسیار منطقی و مفید بوده است. به طور مثال، مقاله تشریح چشم گاو (شماره ۹۳، زمستان ۱۳۹۲) چند بار ویرایش شد و هر بار پس از هر ویرایش سردبیر محترم شخصا آن را برایم ارسال می‌کردند که بعد از بررسی تغییرات و تایید باز پس می‌فرستادم. این مقاله سرانجام به صورت مقاله‌ای خوب و مناسب چاپ شد. مقاله پرندگان تالاب‌های نرده (شماره ۹۶، پاییز ۱۳۹۳) نیز قرار نبود مقاله شود، بلکه ابتدا تعدادی تصویر پیشنهادی برای چاپ در صفحات رنگی جلد مجله فرستاده بودم که با همفکری و راهنمایی سردبیر محترم به مقاله‌ای تصویری تبدیل شد. جا دارد به‌ویژه از زحمات ایشان تقدیر و تشکر کنم.

■ چه توصیه‌هایی برای همکارانی دارید که می‌خواهند شما به فعالیت علمی - آموزشی بپردازند؟

□ به همکارانم توصیه می‌کنم از ارائه یافته‌هایشان، نگران نباشند و ترس به خود راه ندهند. قبل از اینکه تیغ جراحی را در دست بگیرند، خوب مطالعه کنند و همه حواس خود را متمرکز کارشان کنند؛ از کارهای خود فیلم و عکس بگیرند و سپس با بازبینی آن‌ها، اشکالات کار خود را در تشریح‌های بعدی برطرف کنند. با این روش مطالب جدید زیادی را خواهند یافت که با خواندن کتاب و مجله به دست نمی‌آورند. این جانب با اینکه بارها تشریح کرده‌ام، ولی با هر بار نکات جدیدی آموخته‌ام؛ مثل اینکه یک متن را چندین بار بخوانی؛ خواهید دید که هر بار نکات جدیدی می‌آموزی. دامنه علم زیست‌شناسی بسیار گسترده است، هر جا را بنگری نشانه‌ای از جانداران و آفریدگار آن‌ها می‌بینی؛ برگ هر گیاهی، بال هر حشره‌ای، پرواز هر پرنده‌ای مقاله‌ای است از عظمت خالق هستی.

■ چه مشکلاتی در برابر شما قرار داشته‌اند؟

چه راه‌حلی برای آن‌ها دارید؟

□ مشکل من فقط کمبود وقت بوده که تنها راه حل آن برنامه‌ریزی است. باید طوری برنامه‌ریزی کرد که به خانواده، شغل و تحقیقات وقت مناسب گذاشت. این سه مورد، مثلث موفقیت هر فرد در زندگی علمی است.

■ چند سال است که تجربه‌های آموزشی شما به صورت تجربه‌های تشریح جانوری و نیز عکاسی از طبیعت در مجله رشد آموزش زیست‌شناسی چاپ می‌شود. انتشار این آثار چه تأثیری روی خود شما و دانش آموزان تان داشته است؟

□ انتشار این آثار باعث شده است که در هر لحظه به فکر خلاقیت جدیدی باشم، چشم‌هایم را به روی محیط اطراف، به‌ویژه به جهان زنده بیشتر باز کنم. همیشه دوربینم را همراه دارم تا از وقایع اطرافم فیلم و تصویر تهیه کنم. این تحقیقات باعث شده‌اند که دانش آموزان نیز بیش از پیش به جانداران و محیط زیست‌شان علاقه‌مند شوند و یافته‌های علمی خود را برایم بیاورند. مثلا، روزی یکی از دانش آموزان مشخصات قارچی را که پیدا کرده بود، برایم گفت و روز بعد با تعدادی قارچ مورچلا آمد. من نیز آن‌ها را به مرکز تحقیقات گیاه پزشکی کشور فرستادم تا به نام او در هر بار یوم نگهداری شود. وقتی تصویری از نمونه او را با کد مربوطه در دبیرستان روی تابلو نصب کردیم، دانش آموزان آن قدر علاقه‌مند شده بودند که عکس هر نوع قارچی را که پیدا می‌کردند، می‌آوردند تا شناسایی کنم.

هر مقاله‌ام هم که چاپ می‌شود، تعدادی از همکاران پیام تبریک می‌فرستند در حال حاضر همکاران و دانش آموزان دایمادر مورد پرندگان، گیاهان و موجودات زنده منطقه از من اطلاعات می‌خواهند. به علت چاپ مقاله پرندگان تالاب‌های نرده (در شماره ۹۶، پاییز ۱۳۹۳)، بسیاری علاقه‌مند به حفاظت و بازدید از تالاب‌ها شده‌اند و حتی از شهرهای دیگر نیز برای بازدید از تالاب‌ها به منطقه ما سفر می‌کنند.

■ آیا تا کنون پس از انتشار این تجربه‌ها از شما قدرشناسی شده است؟

□ بله؛ در محافل مختلف از این جانب قدردانی شده است. گاهی ارزش یک تشکر زبانی از هزاران هدیه مادی بیشتر است و احساس خوبی در فرد ایجاد می‌کند که با مادیات دنیوی قابل مقایسه نیست.

■ عکس‌العمل همکاران و دانش آموزان تان در مورد انتشار این تجربه‌ها چگونه بوده است؟

□ بعضی از همکاران هم علاقه‌مند شده‌اند تا تجربیات خود را در رشته‌های دیگر منعکس کنند که من نیز به اندازه وسع خودم آنان را راهنمایی کرده‌ام. بعضی از دانش آموزانم آن قدر علاقه‌مند شده‌اند که دوست دارند با من به اردوهای علمی بیایند. در اردوها هم اگر چیزی را پیدامی‌کنند، فوری برای شناسایی آن به سراغم می‌آیند و بارش سؤالات را در مورد آن آغاز می‌کنند.